

KOPIE

gs
m r t s
dgpz ap anpo
ovl,-/dp/os/bl
dges dgis,-/sa
plan plv dgis
amad adv dgis
aad ps ados ac
die des drw
deu,-/we/me
jura dal

ez fin az
Lenv sozawe

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN
AFDELING VERBINDINGEN
6-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
TEL. Nos: 465622; 614941 - 2531

REFERENTIE No: 7805	KOPIE No: 17
Dir./Afd.: die	
Visie	
Ag. No:	
Dossier:	

VERZONDEN CODEBERICHT

DATUM VAN VERZENDING:
18 mei 1983

AFKOMSTIG VAN:
min van bz

MINUUT GEPARAFEERD DOOR:
zph-pni-dges

BESTEMD VOOR.

- 1) bonn
- 2) pv eg brussel

PARAAF/OPM.:

Retom van Z

ter informatie aan: brussel amb.
kopenhagen
parijs amb.

athene
Londen
parijs pv oeso rome
dublin
Luxemburg

i m m e d i a t e

CONFIDENTIEEL

onderwerp: financiering van de gemeenschap -
bezoek duitse staatssecretaris Lautenschlager

samenvatting
=====

de duitse staatssecretaris Lautenschlager werd in zijn hoedanigheid als vertegenwoordiger van het voorzitterschap op 18 mei door m en t ontvangen om te spreken over de problematiek rond de financiering van de e.g. het gesprek werd gevoerd aan de hand van een door het voorzitterschap opgestelde vragenlijst welke ook aan de andere lidstaten is gestuurd en waarover hij ook in de andere hoofdsteden gesprekken heeft gevoerd of zal voeren. hij was al in parijs, rome en athene op bezoek geweest. op 18 mei zal luxemburg worden aangedaan, op 19 mei dublin en Londen, op 20 mei kopenhagen, terwijl in het weekend minister tindemans zal worden bezocht. in het licht van de te voeren discussies zal worden beoordeeld door het voorzitterschap op welke wijze de problematiek verder in raads kader aan de orde zal komen. voorzien is bespreking in de raad van 24 mei, terwijl bovendien, ervan uitgaande dat de europese raad verschoven wordt tot 17, 18 en 19 juni, een extra raadszitting van ministers van b.z. zal worden ingelast op 13 juni. deze zitting zal geheel aan de financieringsproblematiek worden gewijd. de nederlandse positie werd aan de heer lautenschlager uiteengezet langs lijnen van het nederlandse standpunt zoals vastgelegd in regeringsverklaringen en verschillende bijeenkomsten van de r.e.z..

het gesprek met de heer lautenschlager werd gevoerd aan de hand van de hieronder opgenomen vragenlijst. gezien de verschillende onderlinge verbanden tussen sommige van de vragen, liep de discussie niet altijd geheel synchroon aan die van de vragenlijst.

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar de bericht per telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

2. Afchriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden beantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).

CONFIDENTIEEL

q u o

1. sind sie bereit, dem voorschlag der e g -kommission zu folgen
 - a) also einer erhoehung des mwst.-satzes auf 1,4 o/o?
 - b) auf mehr, auf weniger? ggf. in verbindung mit einstimmigem ratsbeschluss?
2. sehen sie andere realistische moeglichkeiten der erhoehung der eigenmittel?
3. welche voraussetzungen verbinden sie mit der erhoehung der eigenmittel?
 - a) eindaemmung der agrarausgaben wenn ja, welche? mit welchen instrumenten (kostenanstieg bei agrarausgaben unterhalb des anstiegs der eigenen einnahmen)?
 - b) vermeidung untragbarer situationen fuer einzelne m.s. in verbindung mit innem nettosaldo?
 - c) erhoehung erst zum zeitpunkt des beitriffs spaniens und portugals oder spaeter?
 - d) verwendung zusaetzlicher mittel fuer andere gemeinschaftspolitiken als g.a.p. ?
4. auf welche weise soll der haushaltsausgleich fuer die beiden nettozahler (g.b. und d.) erfolgen?
 - a) durch die von der e.g.k. vorgeschlagene modulierung?
 - b) durch andere mechanismen?
 - c) fuer 1983 in form welcher interimsloesung?
 - d) in welchem zusammenhang stent diese loesung mit der langfristigen loesung?
5. wie soll die erhoehung der eigenmittel beschlossen werden?
 - a) in einem einzigen verfahrensmaessigen ablauf?
 - b) welche rolle soll das e.p. spielen?
6. welche anderen als die vorstehend genannten probleme beduerfen einer loesung im zusammenhang mit der finanzierungsproblematik (beitriffsverhandlungen, acquis-anpassung, kurzfristig wirksame agrareinsparungen)?
7. welche materiellen entscheidungsentwuerfe sollen dem e.r. in stuttgart vorgelegt werden, welche prozeduralen?

u n q u o

verslag

=====

1. in antwoord op de eerste vraag stelde m dat nederland in beginsel zou kunnen instemmen met een ver-ruiming van de eigen middelen, indien zou zijn voldaan aan een aantal narde voorwaarden. het is op dit moment niet nodig om de hoogte van een nieuw b.t.w.-percentage te noemen, wel is het absoluut noodzakelijk dat een nieuw plafond wordt vastgesteld. de procedure volgens welke een nieuw percentage wordt vastgesteld is die van verdragswijziging en de daarbij behorende ratificatieprocedures. daarbij is uitschakeling van nationale parlementen juridisch maar vooral ook politiek niet wel denkbaar. nederland zou eventueel binnen een nieuw vast te stellen plafond een procedure kunnen overwegen waarbij tranches extra eigen middelen worden vastgesteld door de communautaire begrotingsautoriteit. desgevraagd steloe m dat de onlangs ingediende voorstellen van de commissie een kader voor discussie bieden, netgeen overigens. oezszins betekent dat nederland op dit moment zich positief wil uitlaten over

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar het beric. per telefoon worden gesproken.
4. Dossier, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

2. Afchriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbin- gen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).

CONFIDENTIEEL

deze voorstellen.

2. m stelde dat nederland uiterst terughoudend is over het aanboren van andere financieringsbronnen zoals bijv. een energieneffing. ten aanzien daarvan dienen overigens eerst nadere concrete voorstellen van de commissie te worden afgewacht, vooraleen een meer precies standpunt kan worden geformuleerd. t voegde daar nog aan toe dat het niet wenselijk is, indien naast een eventueel gemoduleerde b.t.w.-afdracht ook nog eens andere heffingen worden ingevoerd welke een aantasting betekenen van de op zichzelf objectieve weergave van de relatieve welvaart van de e.g.-lidstaten, zoals die in de b.t.w. tot uitdrukking komt.

3.a m stelde dat het voor nederland absoluut noodzakelijk is dat de uitbreiding van de eigen middelen onderworpen wordt aan een aantal voorwaarden. de voornaamste en prealabele daarvan is dat de dominerende plaats van de landbouwgarantie-uitgaven op de e.g.-begroting moet worden teruggedrongen. het g.l.b. dient zodanig te worden omgebogen dat de effectieve beheersing en relatieve vermindering van deze uitgaven een realiteit wordt. een algemene doelstelling moet zijn dat de groei van de g.l.b.-uitgaven achterblijft bij de groei van de beschikbare eigen middelen. voor wat betreft de beheersing van de landbouwuitgaven is het niet voldoende dat een aantal vrome voornemens op papier worden gezet, maar moet wel degelijk worden overgegaan tot concrete, in beheersing en relatieve vermindering van uitgaven resulterende maatregelen. daarbij wordt door nederland onder meer gedacht aan een uiterst terughoudend prijsbeleid, beperking van de te garanderen hoeveelheden produkt (vgl. suikerquotaregeling), grotere bijdragen van de producenten (medeverantwoordelijkheid) en een meer kostenbewust marktbeheer. bij deze ombuigingen zullen noordelijke en zuidelijke produkten op evenwichtige wijze moeten worden betrokken. t voegde daar nog aan toe dat ter noodzakelijke concretisering van een en ander de commissie met voorstellen moet komen. bovendien stelde hij dat een evenwichtige noord/zuid-aanpak ook nodig is om te bewerkstelligen dat de zuidelijke landen bereid zullen zijn een beheersing van de kosten verband houdende met zuidelijke produkten te aanvaarden. naar aanleiding van een opmerking van lautenschlager over de problemen die ontstaan n.a.v. de import van graanvervangers stelde m dat de problemen van het g.l.b. niet middels protectionistische maatregelen, in casu belemmering van bedoelde importen, mogen worden afgewenteld op derde landen. refererend aan een uitspraak van de haagse topconferentie uit 1969 over de beheersing van de landbouwuitgaven beaamde lautenschlager overigens dat vrome voornemens onvoldoende zijn om de landbouwuitgaven beter te beheersen.

3.b m stelde dat de b.t.w. het beste systeem biedt om, gerelateerd aan de welvaart van de lidstaten, aan brussel middelen af te dragen. op zichzelf zou dit reeds

CONFIDENTIEEL

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat beric. voor telefoon worden gesproken.
4. Dossier, welko codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

2. Afschriften van codeberichten mogen verspreid worden door de afdeling Verbindingen worden vervoerd.

1. Op een codeber. mag telogr. niet in open taal worden beantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijn).

VERZONDEN CODEBERICHT

Ref. no.:

7905

VERVOLG

4

Rubricering:

CONFIDENTIEEL

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.
4. Dos. wa, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

moeten zorgen voor vermijden van onaantvaardbare situaties. vervolgens zal een daadwerkelijke beheersing van net g.l.d. , een van de oorzaken van de minder gunstige Duitse positie, een bijdrage kunnen leveren aan de oplossing van net v.k.-probleem. differentiatie van de d.t.w.-afdracht per lidstaat is in beginsel ongewenst. modulatie op basis van een Landbouwslutel, ook op verkapte wijze, wordt door Nederland afgewezen. dat betekent niet dat Nederland per definitie discussie over modulatie zou willen ontlopen. bij een dergelijke discussie zal meewegen in noeverre modulatie zou kunnen zorgen dat de gemeenschap gevrijwaard blijft van additionele compensaties t.d.v. deze of gene lidstaat. een aftoppingsmechanisme, dat in feite ook weer op een sleutel neerkomt, is dusdanig in strijd met het eigen-middelensysteem dat dat door Nederland wordt afgewezen. hieraan werd nog toegevoegd dat de modulatie zoals voorgesteld in de commissievoorstellen (gedifferentieerde d.t.w.-afdracht, indien landbouwuitgaven meer dan 1/3 van de e.g.-begroting zou bevatten) alleen al moet worden afgewezen vanwege het feit dat een systeem zou zijn dat altijd van kracht blijft. immers, bij handhaving van het huidige niveau van de g.l.d.-uitgaven (16,5 mld ecu) zou de begroting dan een omvang moeten hebben van 50,5 mld ecu. meer dan een verdubbeling van de huidige totale begrotingsomvang. dit lijkt weinig realistisch. m suggereerde dat bij een modulatie ook andere criteria zoals dijv. omvang van werkloosheid, zouden kunnen worden geïntroduceerd. Lautenschlager merkte hierna op dat ook de Grieken al enkele criteria hadden gesuggereerd (zoals noord/zuid-verhouding) en ook andere lid-staten zouden zulks nog kunnen doen, alle met dezelfde opzet, nl. net verkrijgen van een voor de eigen lidstaat zo gunstig mogelijk resultaat. een dergelijke gang van zaken leek hem minder zinvol.

3.c Lautenschlager was zich ervan bewust dat het vastleggen van streefdata e.d. altijd de nodige risico's (niet na kunnen komen) in zich droeg. toch zou een zekere werkhypothese voor benadering van beide uitbreidingsdossiers druk op de voortgang in die dossiers kunnen uitoefenen. m beaamde dit en hoopte dat afronding van toetredingsonderhandelingen medio 1984 kon plaatsvinden, waarna begin 1986 een aantrekkelijke toetredingsdatum zou zijn. Lautenschlager meende dat in de praktijk finalisering van beide dossiers tegelijkertijd zal plaatsvinden.

3.d Lautenschlager deelde mede dat zijn Franse, Italiaanse en Griekse gesprekspartners hadden laten blijken dat het aanwenden van (nieuwe) middelen van de gemeenschap voor ander beleid een absolute voorwaarde is voor verdere communautaire samenwerking. m.n. Frankrijk namert sterk op uitgaven t.b.v. industriebeleid. m stelde dat net aanwenden van middelen voor ander beleid eerder een rechtvaardiging zou kunnen zijn voor de uitbreiding van de eigen middelen. dan een voor-

+5+

CONFIDENTIEEL

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijn).

2. Afchriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

VERZONDEN CODEBERICHT

Ref. no.: 7205

VERVOLG

5

Rubricering:

CONFIDENTIEEL

waarde daartoe. de ruimte hiervoor zal overigens ook ontstaan door de beneersing van de landbouwuitgaven. uit het nederlandse standpunt ter zake van het terugdringen van de landbouwuitgaven volgt overigens impliciet dat nieuwe middeelen niet voor de landbouw mogen worden aangewend.

4. Lautenschlager meende dat het dritse probleem, als gevolg van de tot dusverre door het v.k. gestelde eisen, het moeilijkste obstakel zal zijn voor het oplossen van de financieringsproblematiek. zo lang het v.k. in dit dossier geen flexibiliteit zal tonen, zal het uiterst moeilijk zijn oplossingen te vinden. hij benadrukte dat zelfs dijk ongeschonden aanname van het commissie-voorstel inzake de financiering met gemoculeerde d.t.w. afdracht, het v.k.-probleem slechts gedeeltelijk zou zijn opgelost. het zal moeilijk zijn om een oplossing te vinden voor de korte termijn zonder dat tegelijkertijd een langere termijnoplossing is gevonden. sommige delegaties, zoals frankrijk zullen daar niet mee kunnen instemmen, maar evenmin is, zoals m. stelde, instemming van het e.d. verwachtbaar voor een korte-termijnoplossing zonder zicht op de toekomst. m. stelde kort en klaar dat nederland geen duits probleem erkent en evenmin dat enige commitment ter zake zou bestaan. het besluit van mei 1982 detekent slechts een verplichting voor een regeling voor 1983 en volgende jaren, t.d.v. het v.k.. benadrukt werd dat hoe sterker de eis van de b.r.d. zal zijn voor een of andere vrijstelling, hoe moeilijker het zal zijn om een oplossing te vinden voor het v.k.-probleem. lautenschlager stelde dat ter zake nog een discussie in donn op het hoogste niveau zal moeten worden gevoerd en dat voorafgaand daaraan door de b.r.d. zal worden vastgehouden aan het tot dusverre geldende standpunt dat een zekere vrijstelling aan de b.r.d. moet worden gegeven. gesprekspartners erkennen dat de discussie met het v.k. mede op basis van het v.k.-papier met cijfers (zie mijn 55 aan d.v. e.g.) moet worden gevoerd. voor nederland geldt daarbij als uitgangspunt de regeling 1982 met inbegrip van een tweezijdige risk sharing formule. tevens zal een verrekening dienen plaats te vinden van het zg. trop percv. compensatie van 2/3 van het netto-deficit, zoals het v.k. verlangt, is veel te hoog.

5. zoals hierboven ook al onder punt 1 vermeld, zal de rol van het e.d. niet zover kunnen gaan dat zeggenschap van nationale parlementen kan komen te vervallen. lautenschlager maakte nog melding van de franse ideeën omtrent inperken van e.d.-bevoegdheden. gesprekspartners waren het erover eens dat het politiek zeer ongewenst is om een weg, zoals oour frankrijk gesuggereerd, te volgen. wel benadrukte m. de noodzaak tot goede afspraken met het e.d. over de toepassing van het m.s.p.. t merkte in dit verband nog op dat de stijging van de onverplichte uitgaven zoals de commissie voorgesteld in het voorontwerp begroting onaanvaardbaar hoog zijn. voor wat betreft een rol van het e.d. bij de voorbereiding van

de eigen middelen bijv. ter zake van een zg. tranchebesluit erkenden gesprekspartners dat de bevoegdheid van het e.p. nogal theoretisch zal zijn. het e.p. zal immers slechts een besluit van de raad tot beschikbaarstellen van een extra tranche slechts kunnen goedkeuren. afkeuring betekent bijna altijd strijd met een van de voornaamste doelstellingen van het e.p., nl. het uitbreiden van het communautaire actieveld en dernalve ook de daarvoor benodigde financiële middelen. t nad tijdens zijn discussie met de nederlandse europarlementariërs op 16 mei overigens wel de indruk overgehouden dat het e.p. hecht aan een zo nauw mogelijke inschakeling bij besluitvorming over nieuwe eigen middelen.

6. dit punt is naast hetgeen in de discussie over de eerder genoemde punten reeds naar voren was gekomen, niet nader behandeld.

7. Lautenschlager meende dat in stuttgart orientaties zouden moeten worden gegeven en procedurele besluiten ter implementatie daarvan zouden moeten worden genomen. ook van nederlandse kant werd een dergelijke gang van zaken in stuttgart nuttig geacht. daarnaast meende Lautenschlager dat de gedachte over een nieuwe conferentie van messina, zoals door de franse president gelanceerd, of een of andere andere procedure wenselijk zou zijn, die zou kunnen leiden tot het ontwarren van de welhaast gordiaanse knoop. het is evenwel uiterst moeilijk om hiervoor een effectieve formule te vinden. opdracht verlenen aan een aantal eminente persoonlijkheden heeft het bezwaar dat, ofwel slechts diegenen kunnen worden gevonden die veel invloed hebben maar geen tijd voor een dergelijke exercitie, of wel aan de andere kant personen die alle tijd hebben, maar de invloed ontberen om hun denkwerk in daden om te zetten. een speciale bijeenkomst van staatssecretarissen voor europese zaken leek Lautenschlager moeilijk realiseerbaar. zijn deze bijv. in staat om daadwerkelijk over hervormingen van het g.l.b. te onderhandelen en te beslissen? m stelde in antwoord dat nederland zal nadenken over mogelijke suggesties, maar dat wij in elk geval huiverig staan tegenover overlegstructuren die de intergouvernementele tendenties binnen de communautaire samenwerking zouden versterken.

na afloop van de behandeling van de vragenlijst noemde Lautenschlager nog kort drie punten van belang voor de komende europese raad:

- athene wil gaarne een vriendelijke vermelding in het communique over de behandeling van het griekse memorandum. m waarschuwde tegen het te gemakkelijk aangaan van allerlei vaag geformuleerde commitments en zei dat nederland in geen geval wenste te accepteren dat een en ander zou kunnen leiden tot de erkenning van een zg. grieks probleem. de gemeenschap ging reeds te zwaar gebukt onder de erkenning van de "onaanvaardbare situatie" van het v.k..
- de zuidelijke landen hadden nu begrijpelijke interesse geëxprimeerd inzake de commissievoorstellingen over geïntegreerde

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.
 4. Doss. w. welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.
 2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.
 1. Op een codeber. mag toelgr. niet in open taal worden geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijn).

VERZONDEN CODEBERICHT

VERVOLG

Ref. no.:

7805

Rubricering:

CONFIDENTIEEL

-7-

greende m.z.-programma's.

- cheysson had zich in parijs na gymnich constructief betoond inzake het genscher/colombo-document. nadat in athene vervolgens door hem was duidelijk gemaakt, dat dit document op geen enkele wijze veronagswijziging beoogt, had lautenschlager goede hoop dat de griekse bezwaren zouden kunnen worden weggenomen. wellicht zou het overleg papanoreou/mitterrand beweging in de positie van beide landen kunnen opleveren. indien dan vervolgens denemarken in een geisoleerde positie zou komen, na lautenschlager enige hoop dat de plechtige verklaring eindelijk zou kunnen worden bezegeld.

van den broek 1) 178,

2) 56

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht of telefoon worden gesproken.
4. Dossie welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag telogr. niet in open taal worden geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijn).

CONFIDENTIEEL